

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ОБІЗНАНОСТІ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЩОДО ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ІНШИХ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ (СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ЖИТТЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ НА РІВНІ З ІНШИМИ ГРОМАДЯНАМИ, КОРЕКТНІСТЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ, ДОВЕДЕННЯ ДО ГРОМАДЯН ТА БІЗНЕСУ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ)

На Кіровоградщині реалізується комплексна програма підвищення обізнаності щодо прав осіб з інвалідністю, що є складовою **Обласного плану заходів на 2025–2026 роки з реалізації Національної стратегії безбар'єрності**.

Основні напрямки програми обізнаності:

В області впроваджується оновлений **Державний стандарт «Термінологія безбар'єрності»**, обговорення якого завершилося наприкінці 2025 року. Він унормовує використання поважливої лексики замість застарілих та дискримінаційних термінів у офіційних документах, медіа та публічному просторі.

Проводяться регулярні тренінги для працівників ОВА, органів місцевого самоврядування та ЦНАПів щодо етики спілкування з маломобільними групами населення (МГН).

З 01 січня 2026 року набрав чинності Закон № 4219-IX, який докорінно змінює правила працевлаштування осіб з інвалідністю. Обласна військова адміністрація проводить роз'яснювальну роботу для юридичних осіб щодо: заміни штрафів на цільові внески на підтримку працевлаштування; щоквартального розрахунку нормативу робочих місць (замість щорічного); державних програм компенсацій за облаштування інклюзивних робочих місць. Реалізується проєкт з актуалізації сайтів обласних бібліотек та офіційних ресурсів громад відповідно до міжнародних стандартів доступності онлайн-контенту (WCAG).

Використовуються регіональні медіа та платформи Дія.Бізнес для поширення історій успішного соціального підприємництва та інтеграції людей з інвалідністю у громадах.

У Кропивницькому та районах області діють програми підтримки молодих ветеранів та цивільних з інвалідністю у розвитку власної справи.

Функціонує мережа інклюзивно-ресурсних центрів, які консультують батьків та освітян щодо забезпечення рівних умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

На території області реалізується флагманський проєкт створення безбар'єрних маршрутів у населених пунктах «Рух без бар'єрів».

У Кропивницькому проведено масштабну роботу над реалізацією безбар'єрного маршруту, Довжина якої складає 1,5 км.

До безбар'єрного маршруту включено 7 об'єктів (ЦНАП міста Кропивницького «Прозорий офіс»; ветеранський простір; комунальне некомерційне підприємство «Дитяча міська лікарня» Кропивницької міської ради»; міська стоматологічна поліклініка №1; комунальне некомерційне підприємство «Центральна міська лікарня» Кропивницької міської ради» (поліклініка).

Громадами області проведено моніторинг оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення, результати якої висвітлено на офіційному сайті обласної військової адміністрації. Це дозволило чітко визначити потреби у облаштуванні засобами доступності об'єктів навколишнього середовища.

Гострою потребою 2025 року стало забезпечення житлом та доглядом маломобільних переселенців. У Кропивницькому активно працювали хаби, де надавався супровід та допомога в отриманні технічних засобів реабілітації.

Пріоритетом також було облаштування інклюзивних ресурсних центрів (ІРЦ) та забезпечення доступності шкільних укриттів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. В області створено 29 інклюзивно-ресурсних центрів (далі - ІРЦ), які надають послуги дітям з особливими освітніми потребами області.

У територіальних громадах, де поки що не створено ІРЦ, послуги надаються спеціалістами центрів, які розташовані найближче.

Протягом 2025 року Рада безбар'єрності при ОВА проводила регулярні виїзні засідання в громадах, де бізнесу та місцевій владі пояснювали нові норми інклюзивності.

На постійній основі проводиться аудит веб-ресурсів громад на відповідність вимогам доступності для людей з порушеннями зору та слуху. Надаються рекомендація та методична допомога.

У 2025 році посилюється контроль з боку інститутів громадянського суспільства. Громадські організації стали обов'язковими учасниками комісій, що приймали об'єкти після реконструкції за кошти державного та обласного бюджетів.
